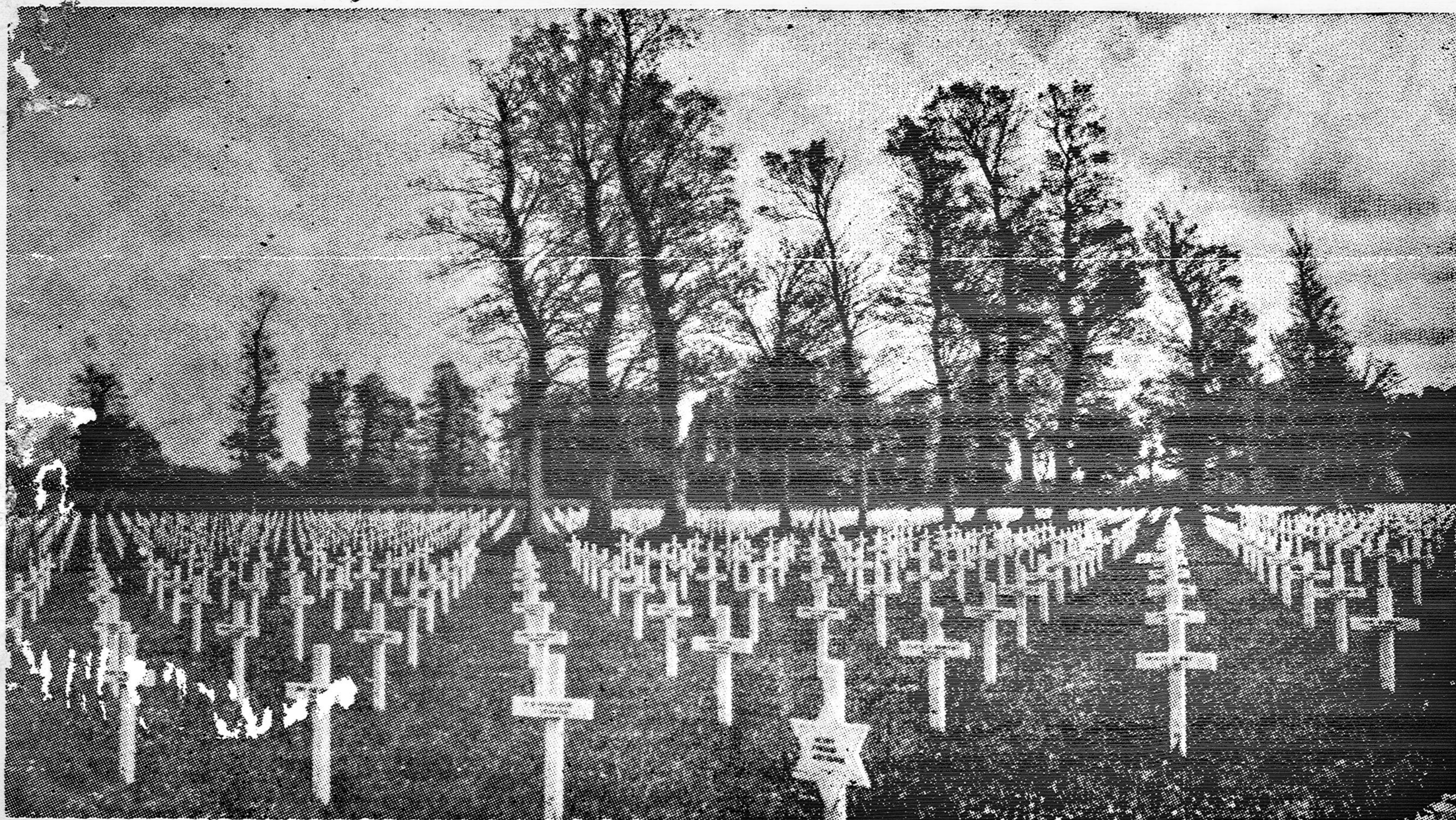

11262

Kalifornijos lietuvis

World War II American Soldiers Cemetery in Holland. Here are also the graves of Lithuanian-Americans, who died for Freedom. America is free, but Lithuania is still enslaved by Boshevik oppressors.

LOS ANGELES LIETUVIU DRAUGIJOS

AMERIKOS LIETUVIU PILIECIU KLUBAS

PIRM. JOE MILLER
348 S. Arizona Ave., AN. 4043

VICE-PIRM. PETER KUPRAITIS
1506 W. 71st St.

SEK. ALGIS REGIS
421 S. Occidental Blvd., FA. 9579

FIN. SEK. BRUNO KATAUSKAS
1827½ N. Western Ave.

KASIN. J. SHILLIM
2944 El Camenito, La Crescenta, Cal.

LABDAROS IR KULTUROS KLUBAS

Pirm. M. J. AFTUKAS
170 S. Union Pl.—MA 93029

Vice-pirm. JUOZAS STEPONAVICIUS
4109 Huron Ave., Culver City

Prot. rast.....MARGARET STEPONAVICIENE
4109 Huron Ave., Culver City
Vermont 88137

Izdin. MARY SHEREIKIS
2815 So. Hoover St. - RI 4765

Fin. Rast. .. NIKODEMAS JASINEVICIUS
170 S. Union Pl.

Koresp. PAUL ATKO
2314½ West Blvd. - RI 3-9312

PADĖKA

Po sunkių ir audringų karo metų sekmingai atvykau į Kaliforniją. Turiu pareikšti nuoširdžią padėką giminiams Mr. & Mrs. J. Kaze, Oakland, Calif., už visokeriopą man pagalbą maisto ir rūbų siuntiniais, man dar esant Vokietijoje, už sudarymą reikalingų dokumentų atvykti man į Ameriką ir už tėvišką globą dabar.

Dėkoju ir "Kalifornijos Lietuviai", kurį per ketverius metus nemokamai gavau ir gyvenamas tremty buvau gerai informuotas apie Kalifornijos lietuvių veikimą.

A. PRANYS

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Mrs. & Mr. E. W. Mitkams, Los Angeles, Calif., už sudarymą dokumentų atvykti į JAV, prigludimą bei išlaikymą pirmomis dienomis ir už suteiktą nemokamai laikiną pastogę; Kun. J. Kučinskui, Šv. Kazimiero parapijos klebonui, L. A., Calif., už parūpinimą darbo, paramą įsikūrimo reikmenimis bei nuolatinį tėvišką rūpestį; Mr. J. Mickui, Chicago, Ill., už nuolatinę paramą gyvenant mums Vokietijoje ir piniginiai mus paremusiam atvykus į JAV; Mrs. & Mr. De Rosse, L. A., Calif., už visokeriopą paramą.

Mr. F. Zavist, Chicago, Ill., Mrs. Waitek, Mrs. Mr. Sleniams, Mr. J. Zavist, Mrs. Anna Harrison, Miss Quin, Mr. Al. Regiui, Mrs. Mr. Fabijonaičiams, J. Petrauskui ir visems kitiems geriesiems Los Angeles miesto lietuviams, palengvinusiems sunkią mūsų JAV gyvenimo pradžią.

D. ir J. MITKAI

PADĖKA

Ponioms B. Starkienei, E. Šliakienei ir p. O. Samsonaitei, mus daug parėmusioms įsikuriant mums naujame bute, nuoširdžiai dėkojame.

VITĖNAI

ALRK FEDERACIJOS LOS ANGELES SK.

Pirm. V.KAZLAUSKAS
1003 W. 36 Str., L. A.7

Vicepirm. S. PALTUS
1654½ 6th Ave., L. A. 6.

Vicepirm. F. ŽUKAUSKAS
5127 Fountain Ave. Hollywood 27.

Sekr. I. TRUSKAUSKAITĖ
1044 W. Washington Blvd., L. A.

Izd. J. AŽUOLAITIS
5137 Fountain Ave., Hollywood 27

Narė B. STARKIENĖ
1642 S. Ocean Ave., Santa Monica

Narys A. REGIS
2704 St. George str. L. A 27.

ALRK SUSIVIENIJIMAS

Pirm. VILKIENĖ
1250½ S. Saltar Ave., L. A. 25

ALRK MOTERŲ SAJUNGA

Pirm. DOVIDONIENĖ
6216 Hays Ave., L. A.

LIETUVOS VYČIAI

Pirm. J. PETRAITIS
382 W. Alanta Str., Altadena, Calif.

ŠV. VARDO D-JA

Pirm. P. DIRGĖLA
1726 N. Western Ave., L. A.

ŠV. KAZIMIERO PAR. CHORAS

Pirm. J. AŽUOLAITIS
5137 Fountain Ave., Hollywood 27

"KALIF. LIETUVIO" BIČIULIAI

Pirm. KLEB. KUN. J. KUČINSKAS
2704 St. George St. L. A 27

ŠV. KAZIMIERO PAR. KOM-TAS

Pirm. Z. KRŪMINAS
1441 Hayworth, Los Angeles 35

VYRU IR MOTERU TAUTISKAS PASALPINIS KLUBAS

PIRM. A. JANUSAUSKAS
4632 S. Pickford St., WA. 4676

VICE-PIRM. PAUL MAGELO
452 W. 84th St., TW. 6516

SEKR. R. JANUŠAUSKIENĖ
4632 S. Pickford St., L. A.

FIN. SEC. PETRAS BALTRENAS
621 E. 97th St., L.A.

IZD. V. RATKUS
5123 Hartwick St., L.A.

"KALIFORNIJOS LIETUVIO" BIČIULIAI:

Mr. and Mrs. K. Alminauskis, Mr. and Mrs. J. Azulaitis, Mr. and Mrs. K. Achas, Mr. and Mrs. Wm. Dudor, A. Giedraitis, Mr. and Mrs. P. Grazis, Mr. and Mrs. Z. Kruminas, Mr. and Mrs. F. Masaitis, Mr. and Mrs. F. Mason, Richard Mason, Mrs. Monika Peters, Mrs. S. Paltus, Mr. and Mrs. J. Petrauskas (Petras); Mr. and Mrs. A. Ruigys, Mrs. Monika Slateris, Mrs. B. Skirius, Mrs. J. Sliakis, Mrs. Emily Stirbys, Mr. and Mrs. Truskauskas ir seima, Juozas Urbonas, Mrs. Martina Varkalis, Mrs. L. Zaikis.

GARBES PRENUMERATORIAI

Jau siais metais i "K.L." Garbes Prenumeratorių eiles istojo sie skaitytojai:

BALBINA ABROMAITE, L.A., Calif.

KUN. I. ALBAVICIUS, Cicero, Ill.

JOHN BARDY, Chicago, Ill

VYTAUTAS BELECKAS, Ney York

J. KILMONIAI, Los Angeles, Calif.

REV. V. CIZAUSKAS, Artesia, Calif.

FLORENCE KORSACK, Los Angeles, Cal.

KUN. JONAS KUCINSKAS, L.A., Calif.

ZIGMAS KRUMINAS, L.A., Calif.

RT. REV. M.L. KRUSAS, Monrovia, Calif

FRANK MASON, Montrose, Calif.

B. NAGINIAI, Los Angeles, Calif.

PROF. K. PAKSTAS, L.A., Calif.

JOSEPH C. PETERS, Altadena, Calif.

ALGIS REGIS, L.A., Calif.

KUN. J. PASKAUSKAS, Chicago, Ill.

REV. P. SABULIS, Hartford. Conn.

ANN SAMSON, L.A., Calif.

FRANK SPEECHER, Los Angeles, Calif.

FRANK SATKAUSKAS, Chicago, Ill.

BERNICE STARK, Santa Monica, Calif.

KAZYS SUROMSKIS, Phoenix, Ariz.

D. TARVID, Altadena, Calif.

S. TIKNIAI, Los Angeles, Calif.

JUOZAS URBONAS, L.A., Calif.

J. ZALGA, Chicago, Ill.

F. ZUKAUSKAS, L.A., Calif.

Škaitykite

ir

platinkite

"Kalifornijos

Lietuvi"

Kalifornijos Lietuvis

9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Phone - PL. 4-1377

Subscription \$2.00 per year in any country of the world. Honorary Subscription \$10.00. per year.

A. F. SkiriusPublisher & Man. Editor
Juozas Vitėnas Editor
Milton C. Stark Ed. of English Section
Algis RegisBusiness Manager

Editorial Committee

Rev. Jonas Kučinskas, Vincas Kazlauskas,
Feliksas Kudirka, Stasys Paltus, Atty. Jos.
Peters, Stasys Raštikis, Mrs. Bernice Stark.

TURINYS

St. Raštikis, Ar kariuomenė kalta?	4
Šniokščia sriaunios upės, Lietuvos partizanų daina	4
Reikia skirti nutautėjimą nuo suamerikonėjimo, Pasikalbėjimas su Lietuvos Garbės Konsulu Los Angeles dr. J. J. Bielskiu	5
St. Raštikis, Dr. Vincas Kudirka	7
Sovietiškas didvyris	8
NAGINIAI	9
APŽVALGA	
Los Angeles, Calif.	10
KĄ VEIKIA SKAITYTOJAI	11
ENGLISH SECTION	
Soviet Deportations in Lithuania	12
Maironis, Patriotic Hymn	12
V. Brazevičius, Aboard The Kua-loa	14
Maironis, Dawn.....	14
NEWS	15

Ancient Graveyard Shrines in Lithuania

KAS APLANKYS JU KAPUS?

VĒLINĖS — šventė už mirusiuosius. Bažnyčia ir tikintieji meldžiasi už tuos, kurie baigė žemiškąją kelionę. Tai gyvųjų ir mirusiųjų bendravimo šventė.

Vėlinių proga yra ne tik prisimenami mirusieji, bet aplankomos ir tos vietos, kur jie yra palaidoti.

Nepriklausomybės laikais Kaune, Vilniuj ir kitose Lietuvos vietose Vėlinių vakare KAPINĖS virsdavo žvakių jūra, o žmonių minios jas užplūdavo. Kiekvienas norėjo tą vakarą aplankyti savo artimųjų kapą ir kuo nors jį papuošti. BENDROŠ PAMALDOS žuvusių už Lietuvos laisvę karių kapinėse vainikuodavo mirusiųjų prisiminimo šventę.

Šių Vėlinių proga DAUGEL lietuvių negalės aplankyti savo mirusių brangių asmenų. Lietuvoj tikriausiai jie nebesusirinks ant kapinių, nes bolševikai jau pirmosios okupacijos metais Kaune žmones iš kapinių vaikė. Taip pat kaip šiandien yra išblaskyti lietuviai, taip išmėtyti ir jų brangių asmenų kapai. Ne vienas paliko savo mylimo asmens kapą Vokietijoje. Bet dar daugiau tokių kapų yra supilta ištremtų į SIBIRĄ lietuvių, kurie ten guli pakasti be ženklų. Taip pat tukstnčiai yra supilta PARTIZANŲ kapų įvairiose Lietuvos vietose. Jei jų kunai buvo bolševikų atrasti, tai jų kapai yra sulyginti su žeme ir jų nė nerasi. Jie visi yra mūsų BRANGŪS žmonės ir mirę kaip tautos KANKINIAI. Vėlinių vakarą KAS aplankys jų kapus ir papuoš gėlėmis

J. K.

Ar kariuomenė kalta?

LAPKRIČIO 23-SIOS DIENOS PROGA

ST. RAŠTIKIS

Lietuvoje per visą nepriklausomybės metų lapkričio 23-ji diena būdavo iškilmingai minima. Tai būdavo taip vadinama Lietuvos kariuomenės šventė, kurios iškilmių svarbiausia dalimi visada būdavo žuvusiųjų už Lietuvos Nepriklausomybę karių pagerbimas. Ši graži tradicija pagerbti žuvusius tautos didvyrius neturėtų būti užmiršta ir dabar, nors šiuo metu neturime nei savo laisvos valstybės nei kariuomenės.

Lietuvos valstybė jau du kartus yra netekusi savo nepriklausomybės.

Mindaugo ir vėliau Vytauto sukurta Didžioji Lietuvos Kunigaikštija žlugo ne Lietuvos kariuomenės kautynių lauke, bet politinėse painiavose. Ar mūsų istorikai ir mes patys už tai dabar kaltiname senąją Lietuvos kariuomenę? Ne, nes gerai žinome, kad mūsų kariuomenė tada, kaip ir vėlesniais laikais, nespėdė politinių reikalų. Ji buvo tik paklusnus įrankis tuometinių Lietuvos valdovų rankose. Lietuvos valstybės žlugimas tada įvyko ne dėl Lietuvos kariuomenės kaltės, bet dėl susidėjusių politinių aplinkybių ir Lietuvos valdovų politinių klaidų.

Naujaisiais laikais, po 22-jų nepriklausomo gyvenimo metų, dėl svetimųjų kaltės, o iš dalies gal ir dėl savųjų politikų padarytų klaidų, Lietuvos Respublika liko visai izoliuota ir palikta pati viena prieš didelį Rytų milžiną, ir 1940 metų vasarą ją ištiko nauja didelė tragedija. Tokios pat didelės tragedijos tada palietė ne tik mus, bet ir daug kitų, net didesnių ir galingesnių, tautų. Lietuvos vyriausybė ir tuometinė kariuomenė vadovybė padarė taip, kad kariuomenė negalėjo panaudoti ginklo savo kraštui ginti. Ji drausmingai įvykdė tai, ką vadovybė jai buvo įsakiusi. Nuo 1939 metų pabaigos manęs jau nebuvo kariuomenės vadovybėje. Buvo kiti. Jie galėtų geriau tą klausimą nušviesti. Ar tas Lietuvos politinės ir karinės vadovybės sprendimas buvo blogas ar geras, kitas reikalas. Apie tai kiekvienas iš mūsų gali vienaip ar kitaip manyti. Nedarykime tačiau vienos klaidos - nekaltinkime pačios kariuomenės, nes, kaip jau sakiau, tai buvo ne jos, bet tik jos tuometi-

nės vadovybės ir Lietuvos vyriausybės sprendimas. Šį sprendimą jautriausiai turėjo pergyventi kaip tik patys kariai. Jie turėjo kantriai iškęsti ir neteisingai daromus jiems priekaištus. Jei sugebėsime giliau pažvelgti į kito žmogaus širdį, pamatytume, kokius išgyventų nelaimių randus jis nešioja savo viduje, ir niekada nedrįstume kitų smerkti, ypatingai tada, kada tokiam pasmerkimui nėra jokio pagrindo.

Lietuvos kariuomenė yra labai daug davusi savo tautai. Per visą Lietuvos Respublikos nepriklausomybės laikotarpį savo kariuomenės pradedangoje ne tik brendo, vystėsi ir žydėjo visokeriopa mūsų tautos pažanga politinėje, ūkinėje ir kultūrinėje srityse, bet ir pati kariuomenė tiesioginiai ir betarpiškai per tą laiką buvo išvariusi labai žymią ir svarbią vagą lietuvių tautos pažangoje ir kultūrėjime. Šalia Lietuvos mokyklos mūsų kariuomenė buvo taip pat milžiniška ir praktiška visos tautos mokykla. Ji tęsė šeimoje ir pradžios mokykloje pradėtą darbą, mokydama, ypatingai kaimo jaunimą, ne tik grynai karinių dalykų, bet plėsdama ir jo bendrą išsilavinimą, grūdindama jį fiziškai ir dvasiškai, mokydama Tėvynės meilės, pasauliojimo, ištvermės, drąsos, ryžtingumo ir narsumo. Daugeliui

Sniokscia sraunios upes

LIETUVOS PARTIZANŲ DAINA

Šniokščia sraunios upės, ašarom patvinę,
Kur ištyško kraujas, stiebiasi rugys...
Motiną išvežęs, tėvą nukankinęs,
Nesiliauja siautęs Kremliaus kraugerys...

Žemę tvindo kraujas, laisto margą žiedą
Ir žemyn nubėga stiebeliu žaliu...
Motinai per veidą ašara nurieda -
Kovoje neteko ji kelių vaikų...

Tave spiaudo, spardo, gatvėse paguldo,
Tave uoliai slepia priemiesčio griovy...
Vyturėliui giesmę rytmetinę čiulbant,
Dar lašelio kraujo ieško jie Tavy...

Kaiburėliai žemių ir mediniai kryžiai
Tau nubarstė kūną, Lietuva mana.
Bet gyvent ar žut sūnūs pasiryžo,
Kraujo, siaubo, smurto Tau, Šalie, gana.

Nedejuok, Tėvyne, neparodyk skundo -
Amžiais vargus kentus - vieną kart gana.
Grioviuose, bruzgynuos Karžygiai vėl bunda -
Iš kupstelių kyla Rytmečio Diena.

Plauks iš rūko kryžiai tėviškės eglynuos,
Rasoje paskendę mėlynį šilai...
Bus sunku tikėti, Lietuva Tėvyne,
Kad iš kraujo jūros Tu gyvent kilai.

Susiburs į gretą sūnūs nuo Kybartų,
Juoksis šviesiaplaukis Priešilio sūnus...
Kas, kad juoda žemė pridenge juos kartą,
Dirbti, kurt, laimėti jie ir vel išbus.

Žemė krauju soti kels į saulę diegą,
Uosis plačiašakis vel išskleis lapus...
Jūs ne amžiams žuvot - Jūs pailsę miegat,
Ir kiekvieną žingsnį seksit, broliai, mus.

jaunuolių kariuomenė davė ir naują profesiją, kuri tų jaunų vyrų vėlesniame civiliniame gyvenime buvo labai naudinga ne tik jiems, bet ir visam mūsų kraštui.

Kovose už Lietuvos Nepriklausomybę mūsų kariuomenė paaukojo pusantro tūkstančio geriausių savo karininkų, puskarininkių ir kareivių gyvybių. Keli tūkstančiai mūsų karių buvo sužeisti tose kovose. Daug jų liko invalidais visam amžiui 1941 m. birželio mėnesį per sukilimą prieš Lietuvos okupantus vėl žuvo gan daug Lietuvos kariuomenės karių. Lietuvos kariuomenės įskiepytos dvasios mūsų tautoje negalėjo ir negali palaužti jokie okupantai. Ji gyva ir dabar ir kenčiančioje Tėvynėje, ir Sibiro vergijoje, ir tremtyje, ir visame pasauly, visur ten, kur pasiekia lietuvių karių ir nekarių kojos. Už visa tai mes turime būti ir esame dėkingi Lietuvos kariuomenei. Mes manome ir tikime, kad tautai ir jos vadams pašaukus, vėl atsiras skaitlingi Lietuvos kariuomenės pulkai, ir seni mūsų kariai kartu su jaunimu vėl kovos ir aukosis taip, kaip 1919 metais mūsų kariai kovojo ir aukojosi. Tegul ta valanda ateina kuogreičiausiai.

O, kaip mes norėtume lapkričio 23-čią dieną būti savajame krašte ir savųjų tarpe ir ten, Lietuvos istorinėje sostinėje - Vilniuje arba buvusioje laikinoje sostinėje - Kaune, Gedimino Kalno papėdėje, Vytauto Didžiojo palaikų poilsio vietoje, prie Nežinomojo Kareivio kapo, arba bet kuriame Lietuvos kampely, apleistose kapinėse, senos bažnytelės šventoriuje, sename piliakalny ar prie paminklinio kryžiaus, iš širdies gilumos išlieti mūsų ilgesį Tėvynės, mūsų meilės Jai, mūsų kilniausius pasiryžimus ir mūsų padėką ir pagarbą žuvusiems didvyriams. Šiandien dar negalėdami būti savo bočių ir tėvų žemėje, mes reiškiamo savo jausmus ten, kur esame. Tegul mūsų veriamos širdys, unisonu plakančios su visos mūsų tautos sužeista širdimi, tyliame susikaupime pareiškia tai, ko negali pasakyti arba nepilnai pasako mūsų žodžiai.

O jūs, garbingai žuvę kariai, išsėkitės amžinoje garbėje ir ramybėje. Jūsų vieton jau išaugo ir dar tebeauga tūkstačių tūkstančiai naujų karių, pasiryžusių taip pat drąsiai aukotis už savo tautą, kaip jūs aukojotės. Duok, Dieve, mums tik gerų vadų!

Garbė didvyriams, žuvusiems už Tėvynę!

Garbė ir Tėvynei, už kurią buvo, yra ir bus kam žūti!

Lithuanian Consul Dr. J. J. Bielskis speaking at the "California Lithuanian" Picnic, Arroyo Seco Park. Flanking him are Prof. K. Pakštas (center) and Rev. J. Kučinskas (seated).

Reikia skirti

NUTAUTEJIMA NUO SUAMERIKONEJIMO

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVOS GARBĖS KONSULU LOS ANGELES DR. J. J. BIELSKIU

Neseniai JAV Valstybės Departamentas raštu vėl pranešė, kokie Lietuvos konsulatai pripažinti veikia JAV-se. Jų tarpe buvo paminėtas ir dr. J. J. Bielskis, kaip Lietuvos garbės konsulas Los Angeles, Calif.

Dr. J. J. Bielskis yra senas ir pasižymėjęs lietuvių veikėjas Amerikoje. KL redakcija manydama, kad skaitytojams yra įdomu, ką šiuo metu jis veikia bei galvoja, kreipėsi į jį, prašydama pasisakyti aktualiais lietuvių gyvenimo klausimais. Dr. J. J. Bielskis mielai sutiko pasidalinti savo mintimis su KL skaitytojais.

Reikia pažymėti, kad dr. J. J. Bielskis, kaip Lietuvos Garbės Konsulas Los Angeles, pagal nusistovėjusią tarptautinę tvarką, eina savo pareigas ir išlaiko konsulatą negaudamas už tai jokio finansinio atlyginimo.

Pirmiausia Ponas Konsulas buvo paklaustas:

— *Kodel JAV neužima griežtesnės bent diplomatinės pozicijos Lietuvos laisvės reikalui, nors visiems yra žinomas faktas, kad JAV nepripažįsta Lietuvos aneksijos iš sovietų pusės? Kaip aiškinti JAV tylėjimą dėl sovietų vykdomo Baltijos tautų genocido?*

— Lietuvos likimas yra tik dalis bendros santykiavimo problemos su Sovietų Rusija. Kitos tos problemos dalys, kaip Graikija, Jugoslavija ir kelios kitos valstybės, pasidaro aktualesnės, ir todėl JAV griežčiau pasireiškė ir parodė smarkes-

nės veiklos. Šita prasme imant, Lietuvos likimo klausimas, palyginti, iki šiol nebuvo pakankamai aktualus. JAV vyriausybė vargiai kels tokius klausimus, kuriems pageidaujamų pasėkų dar nenumatoma.

Be abejo, mums atrodo, kad Lietuvos likimo klausimas, net tarptautinėje plotmėje, yra vienas aktualiausių. Gal būt, dalinai mums taip atrodo, kadangi mes į tą klausimą žiūrime iš arčiau. Tikrenybėje, gal būt, Lietuvos ir kitų Pabaltės valstybių klausimas turėtų būti visam kultūringam pasauliui vienas aktualiausių klausimų, nes, mat, barbaras kaimynas ne tik tas šalis pavergė, bet yra pasiryžęs ištisas tautas išnaikinti. Prieš tokius užsimojimus dvidešimto amžiaus civilizacija tylėti negali. Jei iki šiol griežčiau prieš tai nepasireiškėta, tai, gal būt, todėl, kad lietuviai ir kiti pabaltiečiai iki šiol nepajėgė pasaulio su savo šalies likimu pakankamai supažindinti.

— *Kas Jusų manymu turėtų būti daroma kovai už Lietuvos išlaisvinimą sustiprinti? Kaip žiurite į ligi šiol vedamą kovą už Lietuvos išlaisvinimą?*

— Mano supratimu, Lietuvos išlaisvinimo darbui sustiprinti yra reikalinga:

1) Pirmiausia patiems lietuviams reikalinga labiau susiglausti,

2) Platesnei visuomenei priimtina vadovybę sudaryti ir tą vadovy-

The Lithuanian Folk Dancing Group in its first appearance on television (KTLA - Oct. 18 - 9:30 P.M.). First row left to right: Ruta Kilmonis, Lou Jocius, Lucille Zaikis, Vicky Swyt; second row left to right: Joe Dranginis, George Barkauskas, Steve Makarevičius, Norman Kades, Frank Navickas, Vladas Muchla. The group will give another performance on Nov. 5, at the International Institute, 435 S. Boyle Ave., Los Angeles. The public is invited.

bę visu kuo remti ir griežtai sekti,

3) Partijų, srovių ir kitus panašius reikalus atidėti geresnei atečiai,

4) Visokius vietos reikalus ir vietos organizacijų savitarpinę veiklą atidėti tolimesniam laikui. Vieton to visko tą intelektualinę, medžiaginę ir moralinę jėgą verčiau panaudoti bendrai kovai už tautos gyvybę, laisvę ir nepriklausomybę. Tasai reikalas turėtų būti visų lietuvių svarbiausiu reikalu.

5) Pradėti griežtesnę kovą prieš išgamas ir tą judošišką gaivalą iš savo tarpo naikinti.

6) Sudaryti bendrą frontą su kitomis pavergtomis tautomis ir kartu stoti kovon prieš bendrą priešą.

— Ar nebutų tiksliau, jei būtų sudaryta egzilinė Lietuvos vyriausybė, nors tuo tarpu jos kiti kraštai ir nepripažintų?

— Lietuvos vyriausybė iki šios dienos tebėra de jure pripažinta. Lietuvos Diplomatinis ir Konsularinis Korpusas tebeveikia visose kultūringose valstybėse. Prezidento paskirtas Diplomatinio Korpuso Šefas eina savo pareigas. Ne tik Korpuso nariai, bet ir svetimos valstybės su jo autoritetu skaitosi. Lietuvos pagrindžio ir tremtyje sudaryti aukščiausieji organai tą statusą taip pat pripažįsta, tik, rodos, turima kiek nesusipratimo dėl pareigų pasidalinimo. Todel, prie šių aplinkybių, sudarant egzilinę vyriausybę būtų atsisakoma nuo to, kas jau turima, nieko geresnio kol kas nenumatant.

— Kaip vertinate JAV lietuvių įnašą į kovą už Lietuvos laisvę ir ką jie savo atžvilgiu galėtų daugiau padaryti?

— JAV lietuviai labai daug gero darbo padarė Lietuvos valstybei

atsikuriant. Tai aš gerai žinau, nes man teko garbė paties sukurio vadovybėje dalyvauti ir veikti. Nors vėliau Lietuvos vadovaujančių sferų nuotaika atšaldė juos nuo Lietuvos reikalų, tačiau Lietuvai vel patekus vargan JAV lietuviai su skubo savo veiklą atnaujinti ir padidinti.

Mano atsakymai į ankstyvesnius klausimus nurodo, kaip reikėtų paveikti JAV lietuvių veiklą ir kaip ją padaryti labiau efektyvia. Norėčiau dar pridėti, kad yra patartina tą veiklą labiau prie Diplomatinio Korpuso laikomos linijos priartinti.

— Kaip žiurite į JAV lietuvių vykstantį nutautėjimą ir kas būtų darytina šiuo atžvilgiu?

— Del JAV lietuvių nutautėjimo, rodos, bene per daug reiškama baimės ir, gal būt, ne visai tiksliai aiškinama. Mat, nutautėjimas ir suamerikonėjimas yra du skirtingi dalykai. Kai kurie mūsų veikėjai suamerikonėjimą skaito nutautėjimu. Tatai su įvykusiais faktais nesutinka.

Iki pastarųjų kelių metų daugelis JAV lietuvių gyveno savo rūšies kolonijose, mažai santykiaudami su svetimtaučiais kaimynais. Daug jų nesirūpino pilietybės įsigijimu, nesidomėjo vietos politika, socialine veikla. Piliečio teisės ir pareigos jiems buvo nežinomos. Kai kurie tokią padėtį aiškino lietuviybės išlaikymu, nors tuo laiku apie lietuvius čia mažai buvo žinoma ir nepalančiai atsinešama. Pastaruoju laiku lietuviai didesniu skaičiu stoja piliečių eilėse ir kaskart daugiau jų patenka į atsakingas valdžios vietas. Jie suprato, kad čia yra jų pasirinktoji tėvynė, čia jie turi tam tikras teises, ir taipgi pareigas atlikti. Tačiau tuo pačiu metu jie nepamiršo esą lietuvių kilmės. Ir juo daugiau jie pilietinėn veiklon įsitrauks, juo geriau pasirodys, tuo labiau bus jais kaip lietuviais susidomėta ir jie pagerbti, tuo labiau jie patys didžiulis esą lietuvių kilmės. Taip, tai reiškia suamerikonėjimą, bet ne nutautėjimą. Geru pavyzdžiu gali būti airių ir vokiečių kilmės piliečiai. Jie suamerikonėjo, bet niekas jiems neišdrįs prikišti, kad jie nutautėjo.

Lietuvių tautinei dvasiai sustiprinti reikia duoti jiems daugiau tikslų žinių apie tautos garbingą praeitį, gražius papročius, kovas už laisvę, bendrus nuopelnus tautų šeimoje, literatūrą, kalbą ir jos reikšmę kultūringam pasauliui etc.,etc. Tam tikslui reiktų leisti žurnalą anglų kalboje, išleisti visą eilę brošiūrų, nes toje formoje žinios būna geriausiai visiems prieinamos; reiktų taip pat dažniau rengti paskai-

tas, koncertus, pramogas, kuriose ką nors vertingo apie lietuvių tautą pasakyti bei parodyti.

— Kokį įspūdį Jums daro atvykę iš Europos lietuviai tremtiniai ir kaip vertinate jų išiliejimą į JAV lietuvių gyvenimą?

— Atvykę tremtiniai ir išvietintieji, bendrai imant, daro labai gerą įspūdį. Anksčiau daugiausia čia atvykdavo ūkio ir sunkių darbų prasčiokėliai. Daugelis jų buvo berušiai. Štai dabar atvykstančių tarpe yra inteligentų, įvairių profesijų žmonių. Kai kurie iš jų jau spėjo pasižymėti amerikiečių tarpe. Jų atvykimas daug kuo prisidės prie lietuvių sustiprinimo, prie gerų žinių platinimo ir atitinkamos pagarbos lietuviams pagreitimo.

Naujai atvykusiems, einant į vietos lietuvių tarpą, patartina turėti daugiau kantrybės. Reikia prisiminti, kad daugelis čionykščių jau keliasdešimt metų kaip iš Lietuvos, ir jie neturėjo progos prisikėlusios, gražios Lietuvos pamatyti bei pažinti. Kantresnė naujai atvykusių nuotaika bus įvertinta.

Šia proga noriu pasveikinti į Los Angeles atvykusius už jų atsakymą kurti atskirą tremtinių organizaciją.

— Tremtiniai veik išimtinai yra Lietuvos piliečiai; kokios jų pareigos šiuo atžvilgiu?

— Del tremtinių pareigų netenka daug kas kalbėti. Be abejo, jie kaip Lietuvos piliečiai ir daugumoj sudarydami šviesuomenę, savo pareigų nepamiršo. Galia tik priminti, kad Lietuvos Konsulatai neseniai paskelbė kvietimą visiems atvykusiems Lietuvos piliečiams registruotis konsulatuose, o vėliau, pakeitus, gyvenamą vietą, konsulatui apie tai pranešti. Daugelio atveju tokia registracija yra reikalinga ir patiems ateiviams naudinga.

— Kaip vertinate tarptautinę padėtį ir kada, manote, ateis Lietuvos išlaisvinimas?

— Tarptautinė padėtis pastarųjų kelerių metų bėgy gerokai pasikeitė. Kaskart ryškiau pabrėžiamas pasidalinimas į dvi bendras puses. Kas kartas vis smarkiau abi pusės rengiasi prie trečio pasaulinio karo. Atrodo, kad Lietuvos išlaisvinimas ateis su tokia karu, nebent anksčiau bus iš vidaus susprogdintas anas didysis sovietijos kalėjimas, kuomet visos pavergtos tautos galės laisviau atsikvėpti.

— Kokie yra Jūsų vedamo Konsulato dabartiniai darbai ir rūpesčiai?

— Konsulato darbai ir rūpesčiai šiuo metu yra įvairūs, daug kuo skiriasi nuo normalių konsularinių pa-

reigų. Dabar rūpinamasi įvairiais piliečių reikalais, vedama plati korespondencija įvairiais klausimais, palaikomi geri santykiai su vietos valdžios ir privačiomis įstaigomis bei su čia esančiais įvairių valstybių (apie 50) konsulatais. Taip pat teikiama įvairioms įstaigoms bei atskiriems asmenims tikslių žinių apie Lietuvą, kooperuojama su vietos universitetų studentija, susidomėjusia apie Lietuvą ir bendrai tarp-

tautine padėtimi. Be to, teikiama žinių spaudai ir reaguojama į nepalankius atsiliepimus. Dažnai dalyvaujama įvairiuose žymesniuose visuomeninio pobūdžio, tarptautinės prekybos bei socialinio pobūdžio parengimuose, pobuvuose bei parodose, kur Lietuvos Konsulo dalyvavimas būna atitinkamai pažymėtas ir Lietuvos vėliava iškelta tarp kitų tautų vėliavų.

KOVOTOJAS UŽ LIETUVOS LAISVĘ IR LIETUVIŲ TAUTOS HIMNO AUTORIS

Dr. Vincas Kudirka

50 METŲ NUO JO MIRTIES SUKAKTIS

Šių metų lapkričio 16 dieną sukanka 50 metų, kaip mirė didelis lietuvių tautos patriotas ir kovotojas už savo tautos laisvę, dr. Vincas Kudirka. Jis gimė 1858 m. gruodžio 31 d. Vilkaviškio apskr. Paežerių kaime ūkininko šeimoje. Mirė 1899 m. lapkričio 16 d. Šakių Naumiestyje. Ten ir palaidotas. Ant jo

*Lietuva, Tėvynė mūsų
Tu didvyrių žemė,
Iš praeities tavo sunus
Te stiprybę semia...*

Jie virto net visos mūsų tautos ir valstybės himnu. O dr. Kudirkos vardas liko vienas iš populiariausių visoje lietuvių tautoje. Lietuvos nepriklausomybės laikais Šakių Naumiestis buvo pavadintas Kudirkos Naumiesčiu. Kudirkos Naumiestyje buvo pastatytas didingas paminklas dr. Vincui Kudirkai. Kitas paminklas jam buvo pastatytas Vytauto Didžiojo Karo Muziejuje Kaune. Kelios mokyklos, bibliotekos ir skaityklos Kudirkos Naumiestyje, Kaune ir kitur buvo pavadintos dr. Vincu Kudirkos vardu.

Dr. V. Kudirka visus savo gabumus, energiją ir sveikatą paaukojo kovai prieš lietuvių tautos prispaudėjus rusus Vachanalius Vziatkovičius, Kruglodurovus, Rylosujevus, Kopiejkoliubovus, Nikčernickius, Judus Izvergovičius, Podleckius, Zverskius, Lientiajevus, Sibiaritovus, Rentovičius, Deržijubkas, Lumb-Lievšus, Mošennikovus ir kitus, kurių palikuonys ir dabar žudo, kankina, skriaudžia ir niekina vargšę mūsų tautą.

Šio didelio lietuvių patrioto skaisčius atminimas skatina visus mus kovoti su prispaudėjais ir kartu su dr. Vincu Kudirka tikėti, kad

*Ne tas yra didis, prieš ką milijonai,
Prispausti grandinėmis, žemyn
galvas lenkia,*

O dvasioje keikia.

*Didi ne tironai, kurie reikia garbinti,
Nors jie visiems kenkia...*

ST. RAŠTIKIS

V. KUDIRKA (1858-1899)

Author of the Lithuanian National Anthem and Defender of the Lithuanian Cause during the Czarist Regime

kapo paminklo buvo iškalti jo paties parašyti žodžiai:

*Tegul saulė Lietuvos
Tamsumus prašalina*

Rusų caro žandarų įsakymu tas įrašas buvo pašalintas nuo antkapio paminklo, tačiau tuo žygiu rusams nepavyko išrauti iš lietuvių širdžių Kudirkos žodžių:

A Wedding Picture of Stella Semkus and Leo Cormier. Left to right: W. Domminish, E. Bartkus, G. Barkauskas, Leo Cormier, Stella Semkus-Mrs. Cormier, Ruta Kilmonis, Agnes Naginis, Loretta Barkauskas. In front: Flower Girl - Miss L. Zaikis and her sister Ruta.

Sovietiskas didvyris

TĖVŲ IŠDAVIKAS - PAVYZDYS SOVIETŲ VAIKAMS

Kiekvienas kraštas turi savo vaikų-didvyrį. Jų turi ir Sovietų Rusija. Prieš kurį laiką *Pionerskaja Pravda*, sovietų vaikų bolševikiškos organizacijos laikraštis, pranešė, kad Sovietų Rusijos komunistų partija ir vyriausybė paskyrė didelę pinigų sumą pastatyti paminklą pionieriui Pauliukui (Pauliui) Morozovui. Šis paminklas 1948 m. buvo pastatytas viename Maskvos parke, pavadintame to paties vaiko vardu. Jo atidengimo iškilmėse dalyvavo komunistų partijos ir sovietų valdžios atstovai ir pasakė vaiką Pauliuką Morozovą garbinančias kalbas.

Pauliukas Morozovas yra artimas asmuo kiekvienam Sovietų Rusijos vaikui. Jo portretas kaba kiekvienoje mokykloje ir kiekviename vaikų organizacijos klube. Taip pat jo vardas yra pavadintos gatvės Maskvoje ir Sverdlovske. Sovietiškų vadovėlių pirmame puslapyje yra atspausdintas šūkis: "Sek Pauliuko pavyzdžiu!"

Kas gi buvo tas Pauliukas Morozovas?

Prieš 17 metų Gerasimovkos kaimas (Sverdlovsko raj.) buvo kolektyvizuojamas kaip ir visa Rusija. Specialios komisijos iš patikimų komunistų rekvizavo žemės ūkio padargus, arklius, ir gyvulius būsimiems kolhozams, o grūdus atiminėjo ir siuntė į Maskvą. Šitos komisijos ėjo iš namų į namus ir ieškojo paslėptų grūdų. Jos grėžė grindis

ir pečius, barškino sienas ir išžiūrino sodus bei daržus. Kiekviena sauja grūdų buvo atimama, nors ji buvo ir paskutinė. "Kova už duoną (miestams) yra kova už socializmą," rašė tuomet laikraščiai. To pasekoje badas ėmė siausti, ir šimtai tūkstančių žmonių mirė iš bado, tačiau komisijos tęsė savo darbą ir atiminėjo paskutinius likučius. Ūkininkai buvo vadinami kulokais, ir valdžia buvo nutarusi juos sunaikinti. Todel kai vieni traukiniai ėjo į Maskvą su grūdais, kiti riedėjo į Kolymos, Vorkutos, Uchtos, Pečioros ir kitų vietų priverčiamo darbo stovyklas, veždami tenai nekaltus ūkininkus.

Gerasimovkos kaime 13 metų berniukas Pauliukas Morozovas vedė komisijas iš namo į namą ir nurodinėjo, kur ūkininkai turėjo paslėpti savo menkas atsargas. Jis atve-

dė šią komisiją ir į savo tėvo namus. Prieš kelias dienas jis buvo komunistams pranešęs, kad jo tėvai yra kontra-revolucionieriai bei laudies priešai, nes jie padeda ūkininkams priešintis valdžiai. Pagal šį Pauluko pranešimą visas kaimas buvo padegtas. Po kelių dienų vaikas prapuolė, ir jo kūnas po kelių savaičių buvo rastas miške įmestas į duobę. Už tai beveik visi kaimo gyventojai buvo areštuoti, nors ir nebuvę jokių įrodymų, kas nužudė Pauliuką. NKVD nuteisė Pauliuko tėvą,

Vasara baigiasi

D. MICKAITĖ-MITKIENĖ

Vasara baigės. Žydrės gėlės

Vysti jau taikos.

Ten, kur plasnojo džiaugsmas pašėlęs -

Voratinkliai draikos...

Medžiai ir gėlės apdarą žalią

Pakeitė dryžų.

Dirvos pajuodo. Pievos pabalę -

Šalnos sugrižo.

Vis taip, kas metai žydi ir vysta

Vasaros tos,

Žiemai praėjus, vėliai pražysta

Grožis gamtos.

Vienai tik širdžiai, jei kas nutraukė

Džiaugsmo gijas -

Jos vasarėlės ilgiesi, lauki -

Veltui, dėja!

Tik Tėviškėlės, jei kas neteko

Nun pavergtos,

Ilgesio bangos plaka ir plaka

Sielos krantus...

Lietuva mano, Žeme Šventoji,

Žvaigždė Aušrinė,

Svetimo krašto saulę užstoja

Tolių mėlynėj.

Lietuva! Tavo rudens vėjai

Kelią suranda...

Skriskite vėjai, Laisvės skelbėjai,

Neškite gandą...

motiną ir du jo dėdes bei jų kaimyninius gyventojus ir juos sušaudė.

Šitam išsigimusiam ir nenatūraliam vaikui sovietų valdžia pastatė paminklą ir kasdien moko vaikus būti į jį panašiu, išdavinėti savo tėvus ir būti ištikimu tik vienam "tėvui" - Stalinui.

Kažin ar vaikai, užauginti tokioje dvasioje, galės nuoširdžiai bendradarbiauti su Amerikos vaikais?

(NL)

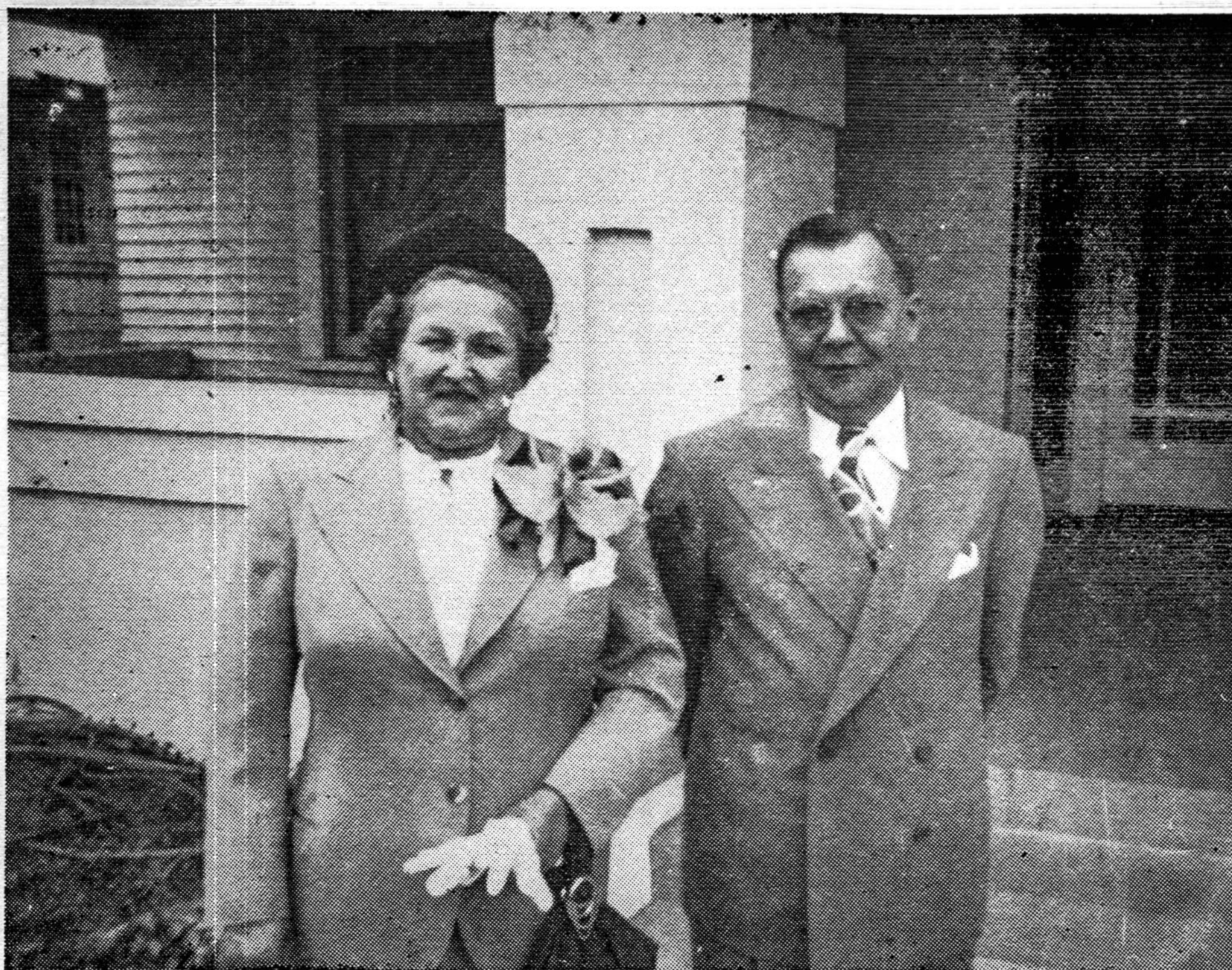
Dear Reader:

For the CHRISTMAS ISSUE of CALIFORNIA LITHUANIAN we are now taking business and personal greetings. Your support in this respect will be greatly appreciated.

Please send the greetings NOT LATER than NOVEMBER 15, 1949, to "California Lithuanian", -9204 So. Broadway, L.A. 3, Calif., or CALL Plymouth 4-1377.

Prices are as follows:

Full page— \$25.00, Half page— \$15.00, 1/4 of page— \$8.00, 1/8 of page— \$5.00, 1/16 of page— \$3.00. Name, address and telephone only (on 2 or 3 lines) — 1.00.

Mr. & Mrs. B. Naginis

KAIP ISIKURE IR GYVENA

Naginiai

Kalifornija vis daugiau lietuvių susilaukia, kurie čia atvyksta iš rytinių JAV sričių. Vienas iš tokių prieš maždaug trejus metus atvykusių yra BERNARDAS NAGINIS su šeima. Prieš tai jis gyveno Dayton, Ohio, kur buvo gerai įsikūręs ir turėjo įsigijęs savo nuosavus namus. Tačiau Naginiams, kurie mėgsta savo automobiliu dažnai paeisursuoti po Ameriką, (gražią kelionę jie padarė ir praėjusią vasarą) Kalifornija labiau patiko už Ohio, ir todėl jie, pardavę savo namus Daytone, atvyko į Los Angeles ir gražioj šio miesto vietoj (1532 5th Ave.) nusipirkė keturių butų namus ir čia persikėlė gyventi.

B. Naginis yra gimęs Lietuvoj, ir į Ameriką atvyko 1912 m. pas dėdę į Dayton, Ohio, turėdamas vos 16 metų amžiaus. Lietuvoj jis, būdamas 13 metų, pradėjo mokytis siuvėjo amato, o turėdamas 15 metų jau dirbo kaip savarankiškas siuvėjas. Tačiau atvykęs į Ameriką, jis pirmiausia pateko į metalo liejyklą. Darbas buvo neįprastas ir sunkus. Todėl naujojo ateivo nuotaika buvo prislėgta, o mintys dažnai sukosi apie Lietuvą. Tai buvusi tokia pat nuotaika, kokią dabar pergyvena naujai atvykę į Ameriką lietuviai tremtiniai. Tačiau vėliau nuotaika pasitaisė, o jis išėjo iš liejyklos ir pradėjo dirbti siuvykloj. 1918 m. jis

persikėlė į Chicagą, Ill., ir atidarė savo siuvyklą. Bet čia jį apvogė ir po to 1922 m. jis išvyko į Ponint Maroin, Pa., kur taip pat turėjo atidaręs savo siuvyklą. Čia jis išgyveno 12 m. (iki 1934 m.) ir po to vėl grįžo į Dayton, Ohio, kur dirbo kaip siuvyklos vedėjas iki 1946 m., t.y., iki persikėlė į Los Angeles, Calif.

B. Naginis 1915 m. vedė Grilevičiutę, kuri iš Lietuvos į Ameriką atvyko 1910 m. Ji yra kilusi iš Žiez-

marių. Iš karto ji atvyko pas brolių į Bostoną. Pradžioj dirbo kojinių fabrike, paskui skustuvų, o vėliau cigarų fabr., kur išdirbo net 8 metus.

Naginiai turi gražią šeimą. Jie užaugino 6 dukteris ir vieną sūnų. Jie visi jau suaugę. Keturios dukterys ištekojo jiems dar gyvenant Dayton, o viena neseniai ištekojo už žinomo Los Angeles lietuvių veikėjo Petro Barkausko; paskutinioji jų duktė ruošiasi vestuvėms lapkričio 13 d. Sūnus šiuo metu mokosi Oregono steite. Tokiu būdu, abu Naginiai, nors ir didelį būrį vaikų užaugino, šiuo metu vėl gyvena vieni, tačiau jie yra laimingi turėdami tokią didelę šeimą ir džiaugiasi, kad ją dar padidina jau ir anukai.

Lietuvoj B. Naginis dar turi artimų giminių. Iš jų paskutinį laišką gavo prieš dvejus metus. Jis bandė jiems pasiųsti siuntinių, tačiau jie grįžo.

Abu Naginiai nuo išvykimo Lietuvos nėra matę, tačiau jie per tuos 40 metų išliko tikrais lietuviais ir išlaikė švarią lietuvių kalbą. Jie yra susipratę lietuviai, dalyvauja lietuviškame veikime ir savo aukomis remia Lietuvos išlaisvinimą bei tremtinių šelpimą. Šiuo metu B. Naginis yra Los Angeles lietuvių parapijos komiteto narys. Jų vaikai taip pat yra susipratę lietuviai, dalyvauja Lietuvos Vyčių organizacijoj bei lietuvių chore. a.b.

* * *

—Adelaideje, Australijoj, gyveną lietuviai sklandytojai užmezgė ryšius su Australijos sklandymo klubu ir įstojo į jį nariais. Lietuviai yra pasiryžę patys pasistatyti dvivietį sklandytuvą pagal atsivežtus brėžinius ir įnešti savo lietuvišką indėlį į Australijos sklandymo sportą. Sklandymo sąlygos čia esančios geros. Iš lietuvių, kaip didžiausias iniciatorius, pasireiškia daugiausia iš Lietuvos žinomas sklandytojas J. Pyragius.

The Naginis residence at 1532 5th Ave., Los Angeles, California

A Couple who will appear with the Los Angeles Lithuanian Folkdancing Group on Nov. 5, '49 at the International Institute, 435 So. Boyle Ave., Los Angeles. The partners are Ruta Kilmonis and George Barkauskas.

Los Angeles, Calif.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KRONIKA

— Spalio 10 dieną Rancho Los Amigos prieglaudos ūky mirė Lena Wasilienė, 83 m. amžiaus. Palaidota Calvary Cemetary. Velionė ilgai globojo ponai Vyčiai.

— Prapijos sekmadienio mokykla sekmingai veikia. Seselėms gražiai talkininkauja p. Razutienė, buv. mokytoja. Vaikučiai rengiasi Kalėdų eglutei.

— Lapkričio 13 d. 11 val. priims Moterystės Sakramentą Agota Naginytė, Vyčių kuopos narė. Jos tėvelis yra parapijos komiteto narys ir susipratęs lietuvis.

— Lapkričio 20 d. 225 N. Vermont salėje įvyksta parapijos metinis koncertas, kuriame dalyvaus solistė Florence Korsak, muz. Al. Kučiūnas, parapijos choras ir tautinių šokių grupė, vadovaujama L. Zaikis.

— Nuo spalio 15 d. parapijos chorą perėmė vesti jaunas muzikas Antanas Skridulis, o muz. J. Ažuolaitis pereina į kitas pareigas. Parapijos choras yra padaręs didelę pažangą, todėl, manoma, kad ir toliau dar labiau stiprės, nes muz. A. Skridulis turi tam darbe didelį patyrimą ir talentą. Chorą labai remia seni muzikos mylėtojai p. Janušauskai ir p. B. Starkienė.

— Naujosios bažnyčios statybos reikalai eina pirmyn. Jau paruošti laikini planai ir išstatyti prie bažnyčios žmonėms pažiūrėti.

— Spalio 20 d. Sakramentais aprūpintas mirė p. Janulis, Van Nuys, Calif. Palaidotas Calvary Cemetery. Paliko nuliūdusią žmoną ir dukterį.

— Spalio 9 d. įvyko katal. organizacijų valdybų pasitarimas, kuris praėjo gražioje ir darbingoje nuotaikoje. Padaryta daug svarbių nutarimų, kurie netrukus bus pradėti vykdyti. Pasitarime dalyvavo visų organizacijų valdybos ir aktyviai reiškėsi savo sumanymais ir patarimais.

— Nuoširdūs mūsų kolonijos veikėjai p. Deringiai pažadėjo parapijai nupirkti šaldytuvą, kuris būtų išleistas loterijos būdu naujosios bažnyčios fondo naudai. Manoma tai padaryti kitais metais, šv. Kazimiero šventės proga. Tai gražus pavyzdys.

— Esant dviems kunigams, pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje būna šia tvarka: sekmadieniais 9, 10, ir 11 val., o paprastomis dienomis 7:30 ir 8 val.

— Šių metų mūsų parapijos bazaras, įvykęs spalio 16 ir 23 dienomis, praėjo su pasisekimu. Parapijos komitetas, padedamas darbščių šeiminkų, gražiai žmones priėmė ir vaišino. Per abi dienas veikė lietuviškų valgių virtuvė, laimės šaltiniai, mėginimų ratai ir įvairių daiktų loterija, kuriai fantus parengė vietos lietuviai. Paskutinę dieną buvo didžioji loterija, kurioje buvo leidžiama 300 dol. ir plaunamoji "Kenmore" mašina, kurią paaukojo p. Jakutienė. Po 5 dol. laimėjo šie numeriai: 14068, 13089, 6391. 15179 ir 15716. Po 10 dol. laimėjo: 15572, 16130, 13554, 6311 ir 12737. Po 25 dol.: 4228, 1935, 18625, 7858 ir 12737. Ir po 50 dol. laimėjo šie laimingieji numeriai: 12480 ir 356, o plaunamąją mašiną laimėjo 7869 numeris, kuris priklausė Anei Slenienei. Apie laimėjimus visiems pranešta laiškais arba telefonu.

Daugiausia bazaro knygų išplatino Marytė Slenytė. Net už 172.50 dol. Todel jina buvo išrinkta 1949 metų parapijos bazaro karalaitė ir gavo dovanų rankinį gražų laikrodėlį. Žmonės Marytei sukėlė dideles ovacijas dėl jos gražaus pasidarbavimo parapijos bažnyčios statybos fondui. Iš viso šių metų parapijos bazaras davė apie 1500 dol. gryno pelno, kuris visas įrašytas į naujosios bažnyčios statybos fondą.

Del šio bazaro pasisekimo didelė padėka tenka parapijos Komitetui, o ypač jo nariams Žukauskui, Dudor ir Dirgėlai bei jų žmonoms. Šeiminkėms: Mitkienei, Dirgėlienei, Truskauskienei, Žukauskienei, Dodorienei, Macėnienei, Mockienei ir Prižgintienei bei jų padėjėjom. Pyragų kepėjoms: Miškienei, Grigaliūnienei, Naginienei, Dirgėlienei, Jankauskienei ir Šliakienei.

Taip pat ačiu daugiausia loterijai dovanų paruošusiai p. O. Brizgill, Vyčių kuopai, sąjungietėms, p. Prižgintui, Miss H. Varkalis ir visiems, kurie šiuo ar tuo prisidėjo, kad šis bazaras taip gražiai ir sekmingai praėjo. Aukščiausiasis jų vardus žino. Be to, gruodžio 8 d., Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės proga bus atlaikytos iškilmingos šv. Mišios už visus šių metų parapijos bazaro rėmėjus ir darbuotojus. Stambios šio bazaro pajamos (1500 dol.) dar labiau priartino mus prie didžiausio

mūsų parapijos troškimo greitu laiku pastatyti naują bažnyčią ir dabartinę paversti sale, kur galėtų koncentruotis visoks kolonijos veikimas. Sekantis parapijos parengimas bus lapkričio 20 d. 225 N. Vermont salėje, kur įvyks didžiulis koncertas. Jo pelnas taip pat eis naujosios bažnyčios statybos fondui.

— Spalio 26 d. širdies liga staiga mirė Jonas Samuolis (Samel), Slabių žentas, 34 metų amžiaus. Paliko žmoną ir vaikutį

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ GYVAI VEIKIA

Los Angeles Lietuvių Tautinių Šokių Grupė, vadovaujama Lucille Zaikis, sekmingai pasirodė International Day festivaly, kuris įvyko International Institute salėje spalio 8-9 dienomis. Kadangi publikos buvo daug ir ne visi galėjo matyti programą, tai šokėjai turėjo savo programą pakartoti abu vakarus. Festivaly dalyvavo 24 tautos. Daugelis žiūrovų susidomėjo lietuvių tautiniu šokių originalumu ir kostiumų autentiškumu.

Spalio 20 d. Grupė pasirodė milžiniškoje Glendale auditorijoje United Nations Day proga. Minėjime taip pat dalyvavo Liet. Garbės Konsulas su žmona.

Spalio 24 d. Grupė pirmą kartą dalyvavo televizijos programoje per KTLA stotį, pašokdama lietuvių tautinius šokius.

Spalio 29 d. Grupė pasirodė Santa Anna, Calif., Community Chest Drive proga. Pasirodymas praėjo su nepaprastu pasisekimu. Vietos visuomenė pirmą kartą pamatė lietuviškus tautinius šokius. Ta proga šokėjai susipažino su lietuvių šeimų, kurios nieko nebuvo girdėję apie Los Angeles lietuvių veikimą.

Lapkričio 5 d. 7:30 vakare Grupė rengia savo vakarą International Institute, 435 So. Boyle Ave., Los Angeles. Pirmoji programos dalis susidės iš grupės talentų pasirodymo, o antrojoje daly bus atvaizduotas "Subatvakaris Lietuvoj", į kurį įeis dainos, duetai šokių, tautiniai šokiai ir trijų humoristų pasirodymas. Vaizdelį paruošė ir dekoracijas nupiešė Stepas Makarevičius, neseniai atvykęs iš Vokietijos, kur studijavo tapybos meną. Po programos seks šokiai. Taip pat bus užkandžių ir gėrimų. Tai bus pirmas šios rūšies pasirodymas Los Angeles. Visi lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami atvykti ir paremti šią jauną, bet darbščią jaunimo grupę.

Po to lapkričio 20 d. Grupė dalyvaus Los Angeles lietuvių parapijos koncerte, o gruodžio 14 d. pasirodys Beverly Hills Masonic Lodge įsikūrimo bankiete.

Los Angeles visitor Miss Sophie Samas, erstwhile instructor of the Ateitis folk-dancing group in Chicago.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Spalio 30 d. parapijos patalpose vietos ALRK Federacijos skyrius suruošė Kristaus Karaliaus šventės minėjimą, kurį pravedė sk. pirm. V. Kazlauskas. Kalbėjo kleb. kun. J. Kučinskas ir F. Kudirka. Mininėj daly eilėraščių padėklamavo I. ir E. Truskauskaitės, o Janušauskienė, jos vyrui akompanuojant, padainavo kelias momentui pritaikytas dainas. Pabaigoj parapijos sekmadienio mokyklos vaikai labai gražiai atliko giesmės ir deklamacijos montažą, kuriam vadovavo p. Razutienė, o akompanavo muz. Skridulis. Linkėtina p. Razutienei ir toliau taip gražiai pasirodyti su mūsų jauniausiomis jėgomis.

Minėjimo proga, kleb. kun. J. Kučinskui pasiūlius, nutarta pasiųsti sveikinimas Amerikos Lietuviaiui Kongresui Los Angeles šv. Kazimiero parapijos žmonių vardu ir ta pačia proga minėjime surinkta 75 dol. Lietuvos laisvinimo reikalams, kurie bus kartu su sveikinimu pasiųsti Kongresui.

V. KUDIRKOS 50 METŲ MIRTIES SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS

TMD 8 kuopa lapkričio 19 d. 7:30 P.M., šeštadienį, Patriotic Hall, 1816 S. Figueroa St. Los Angeles, ruošia 50 metų sukakties nuo V. Kudirkos mirties minėjimą. Bus paskaita ir meninė dalis, kurioj pasirodys solistė Helen Bartush ir A. Kučiūnas. Paskaitas skaitys gen. St. Raštikis ir p. Barauskas. Kviečiami visi lietuviai dalyvauti.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Spalio 4 d. Lietuvos Vyčių kuopa pas p. Jakutį, Glendale, Calif., turėjo susirinkimą, kuriame buvo patarti ruošiamo šokių vakaro reikalai. Broliai Jakučiai šia proga prisirašė prie Vyčių kuopos. Po susirinkimo p. Jakutienė narius pavaišino.

Spalio 30 d. Starlite salėje įvyko Vyčių suruošti "Halloween" šokiai, kurie praėjo su pasisekimu. Gautas pelnas yra skiriamas naujosios lietuvių bažnyčios Los Angelėj statybos fondui.

ATVYKIME Į ALT SUSIRINKIMĄ

Lapkričio 13 d. 1 val. p.p. šv. Kazimiero parapijos salėje yra šaukiamas Los Angeles ALT svarbus susirinkimas, į kurį kviečiami ne tik draugijų atstovai, bet ir visos draugijų valdybos bei kolonijos veikėjai. Susirinkime bus galutinai nustatyta, kada, kur ir kaip minėsime ateinančią Vasario 16-ją.

PILIEČIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Spalio 8 d. pas pirm. J. Miller įvyko Piliečių Klubo mėnesinis susirinkimas, kuriame aptarta einamieji reikalai. Klubas turi tradiciją po susirinkimo narius pavaišinti. Šį kartą p. Millerienė paruošė tikrai skanių virtinių ir lietuviškų dešrų, o p. Milleris pavaišino gėrimais. Klubo nariai p. Milleriams už tai labai dėkingi. Kitas susirinkimas numatytas pas J. Shillimą, La Crescenta, Calif.

KĄ VEIKIA SKAITYTOJAI

— DAMAZAS KUČINSKAS su mamyte spalio mėn. atostogavo Kalifornijoje. Damazas yra bro'is KL bendradarbės Adelės Kučinskaitės-Petrauskienės ir Mrs. M. Nunez, San Francisco, Calif. Damazo brolis Albertas Kučinskas gyvena Pittsburg, Calif. Visa Kučinskų šeima yra nuoširdūs KL rėmėjai.

— LOYD & GLORA WILKIEL, Chicago, Ill., savo "honeymoon" parleido Kalifornijoje. Los Angeles jie aplankė savo gimines Mr. & Mrs. Korsak, dainininkės Florence Korsak tėvelius.

— AL & LUCILLE AMBROSE, Chicago, Ill., lėktuvu atskrido į Kaliforniją praleisti savo "honeymoon". Jie aplankė žymesnias vietas San Francisco ir Los Angeles. Al Ambrose tėvai yra nuolatiniai KL skaitytojai.

— VINCO STACHNIEWICZ mirė mamytė Reiškiamė užuojautos. Vincas studijuoja universitete ir yra KL platintojas Los Angeles.

— HARALD & FLORA PRUE, Los Angeles, Calif., lapkričio 14 d. - Padėkos Dieną - švęs 14 m. savo vedybinio gyvenimo. Redakcija sveikina ir linki daug laimės tolimesniame gyvenime.

Flora Prue yra labai nuoširdi naujai atvykusių lietuvių rėmėja.

— ELENA MOCKIENĖ, Los Angeles, Calif., atidarė beauty saloną. Lietuvės prisiminkite jos adresą: Helen's House of Beauty, 1722 N. Western Ave., Hollywood, Calif., Telef. HO. 9-4600 ir palaikykite savuosius.

REGINA URBON ir duktė Mary tik keli mėnesiai, kai atvyko iš Worcester, Mass., ir apsigyveno Los Angeles.

— Mr. & Mrs. PETER JANUS, Artesia, Calif., taip pamėgo skaityti KL, kad jį užprenumeravo ir savo draugams Povilui Šaltimieriui, populiarių liet. radio programų vedėjui Chicagoj, ir Pranui Saniuliui, Chicago, Ill. Nuoširdus ačiū.

— JONAS BALNANOSIS, Minersville, Pa., atostogų proga aplankė savo seserį ir švogerį Mr. & Mrs. Cohen, Los Angeles, Calif. Mr. Cohen turi Los Angeles vilnonių medžiagų urmo prekybą.

— MR. MRS. BEN & WANDA EANELL, Bridgeport, Conn., atostogavo Kalifornijoje. Jie apvažinėjo įdomesnes vietas ir San Francisco,

kur net laiveliu apiplaukė Alkatraz kalėjimą. Mr. & Mrs. B. Eanell svečiavosi Los Angeles pas gimines Mr. & Mrs. Clarence Meshkun ir Mrs. Anna Buytkus.

— STASYS VAINIKIS, Binghamton, N. Y., atostogavo Kalifornijoje ir aplankė KL redakciją bei savo pažįstamą Lukšį

NAUJAKURIAI KALIFORNIJOJ

Spalio mėnesį į Kaliforniją atvyko iš Europos

ANTANINA VENCKAUSKIENĖ, sesuo Marijos Alminauskienės, Santa Monica, Calif. A. Venckauskienė, kuri atvyko su sūnumi Algirdu Kijausku, išvyko į San Diego, Calif., pas savo dėdę.

A. BAKŪNAS, buvęs "Jūros" žurnalo redaktorius, su šeima atvyko pas A. Batkų, Glendale, Calif.

A. TRUMPA, žurnalistas, atvykęs apsigyveno pas dėdę K. Kemzurą. Taip pat K. Kemzura parsikvietė iš Europos ir A. Trumpos seserį E. Patalauskiene.

Varg. KAZYS AUKŠKALNIS su žmona ir 3 vaikais atvyko į Los Angeles pas B. Jakubėną Dirba St. Vincent ligoninėj.

MYKOLAS STRUPYS atvyko pas kun. kleb. J. Kučinską. Strupienė yra kun. J. Kučinsko sesuo.

On skis in sunny California. This girl is one of the first to take part in winter sport in the Southland.

Soviet Deportations in Lithuania

May 22, 1948 was one of the most tragic dates in Lithuanian history. In a single day 100,000 persons were deported. This was only one of a long line of deportations. Others occurred on the following dates: Sept., 1945; Febr., 16, 1946; December 19, 1947; March 24-27, May, 1949.

The May 22 deportation was of greater proportions than any before. It was most scrupulously engineered by the Bolsheviks.

Early in March Russian officers began congregating in all parts of Lithuania. They numbered in groups of 10 to 20 in the districts, increasing in proportion in the more populated urban areas. These officers were working at some secret project and would not allow even the most trusted local Communists to learn of their doings. It was apparent that they were making up lists. Rumor had it that there was to be a mobilization for war. These rumors caused a great deal of enthusiasm among the people, for the Lithuanians anxiously await war. But the excitement petered out as quickly as it started when it was learned that another deportation was afoot.

Russian officers slunk about the countryside making inquiries of the local residents. Information was being sought about all persons, so it was impossible to guess who would "get his".

Each person was thoroughly investigated through his neighbors. The most valuable informers were the local spies and the *istrebiteli* (Soviet shock troopers), who were most cooperative, knowing that the more people deported the more spoils they could seize.

The general morale fell perceptibly. Everybody walked in fear. It was so bad that the people could not do their work; and if they happened to hear the motor of a truck, they dropped whatever they were doing and ran to hide in the forests. Some dug underground hiding places for themselves, others fled to the homes of friends who they thought would not be harmed, but most found refuge in the forests. No one slept at home at night.

In the nighttime you could hear the noises of men, women, and children in the forest. It was a pitiful sight to see women and children

lying on the cold ground without shelter.

Many children became ill. But there was nothing to do about it. It was either remain in hiding or face starvation in Siberia.

FALSE RUMORS

Sensing the widespread unrest, the Bolsheviks began to circulate rumors to the effect that there were to be no more deportations and that it was all just a scare by "bandits."

To bewilder the people even more, they contradicted these rumors with other reports announcing future deportation dates. The result was a mass hysteria, which gradually slackened to a general apathy when the deportations failed to materialize. This was what the Bolsheviks wanted. It was a great hardship for families with children to remain in hiding; consequently many of them returned to their homes to sleep at night.

Before the actual deportation the people were all shaken down and robbed of their property and money. Amounts up to 20,000 rubles were exacted to pay State "debts."

Four or five days before the mass rounding up, all motor vehicles were mobilized ostensibly for clearing the forests of partisans, but actually for driving the people out of

hiding.

D DAY

The terrible day came. Just before daybreak MVD operative groups surrounded the homes of those who were to be deported. The unlucky persons were roused from their beds by the pounding of gun butts at the doors. Five to ten Russians led by one *istrebiteli* would then force their way inside. First they made certain that all members of the family were present, then they read aloud the number of years each was to be sentenced to Siberia. No reason was given for the arrest. Deportees were allowed to take food and clothing along not weighing more than 100 kilos, at the discretion of the leader.

In some instances there was no fixed limit as to how much could be carried along; there were also instances where a person was thrust a half a loaf of bread and told he had enough.

The picture of the deportation was agonizing. Russian soldiers were everywhere. The screams of women and children rang out from all directions. Homes burned in flames. Russian and *istrebiteli* rifles fired into groups of escaping deportees.

The Russians had orders to shoot down escaping women and children.

The wounded were given the privilege of hospitalization, but only in rare cases. More often the wounded were given no help at all, even if shot in the stomach. Still many of the deportees tried to escape, preferring to die on the spot, in their own homeland.

Patriotic Hymn

Where runs the Šešupė, where the Nemunas flows - there is our homeland, beautiful Lithuania. There our brothers plowmen speak Lithuanian, there rings through the villages Birutes daina. Let our rivers flow down to the seas deepest! Let our dainas ring out over lands widest! Where the lupin grows scarlet, where the rye grows green and decks our sisters' braids, where the spotted cuckoo calls in the orchard - there the traveller will find our homes. There is our homeland, there are our homes, there is old mother. Though the spring days dawn bright, and the cockspur in the meadow fall under the scythe, though the cut rye fields shiver in the cold - the land of our forefathers is dear always. Though the spring be cold, and harvest hot, you are the most beautiful, the most dear, Lithuania-mother. Though the sun shine for us, though the sky be clouded, the land of our forefathers is the most precious! There the soil is wet with our sweat, there memories spring from our hearts! Free, or in toils, you are beloved always! as great and as prized in memory as the soul. There Vytautas the Great reigned with fame and battled the fierce Crusaders at Žalgiris, there our forefathers fought for liberty for so many centuries, there is our homeland now as in the past. There where Vytautas the Great ruled and defended us, is our Lithuanian homeland, as it was for ages, so shall it be. Protect, Most High, that beloved land, where our homes, the graves of our forefathers lie! For Your fatherly grace is omnipotent! We are forever Your poor children. Neglect not, Most High, our precious homeland - full of grace and Mightiest of all time!

MAIRONIS

ISTREBITELI VANDALISM

While the deportees were hastily preparing for the journey, a journey which in all probability would be their last, the *istrebiteli* conducted a "communization of property" - breaking windows, tearing down holy pictures, splintering furniture, burning beehives, wrecking furnaces. They boldly robbed everybody, taking things from their very hands, in a hurry to cache their loot where they could find it the next day.

The deportees were driven with their own horses to the towns and herded into barbed wire enclosures. Livestock were also driven to the towns; their bellowing mixed with the cries of women and the curses of the Russians.

The May 22 deportation occurred in a heavy rain; consequently there was intense suffering among the women who had camped with their children in the chill of the forests; it was even harder for those women in the barbed wire enclosures, where they had to lie with their children in the muck stirred up by tramping feet, awaiting the coming of morning. When morning came they were roused pell mell to sign affidavits that they were leaving of their own free will, to

escape bandits.

Those who did sign affidavits - a very small number - were provided later with slightly better living conditions in Siberia; those who did not got the worst of it.

The deportees were piled into trucks and driven to the railroad station, where echelons of boxcars already awaited them. The windows of the boxcars were strung with barbed wire.

It is hard to believe that this could take place in the Twentieth Century. Seeing all this, you begin to hate the Westerners, who at the time are seated at a roundtable with the Hannibals, deliberating various resolutions for the "preservation" of human rights, and who, provoked to tears, protest in the behalf of ten Greek would-be delegates, wretches like the Lithuanian istrebiteli, who care nothing that millions of people are being exterminated.

Deportees were at all times cruelly treated, beaten and stoned by the *istrebiteli* and their women. The property left behind by deportees was fought over and squandered broadcast.

So went the property and possessions amassed through the years, in toil and sweat.

The livestock that were driven into the towns were left untended for the most part; their carcasses were dumped on the outskirts and left to rot. The air in the vicinity became unbearably foul.

At the time of the deportation the streets of the towns were choked with mounted militia, MVD and Red Army detachments. Trucks were to be seen stationed at almost every door. Women and children shrieked. It happened not infrequently that persons jumped off buildings in a last attempt to win freedom or die.

Most of the deportees were women, children, and the aged, comprising 70% of the total. They were mostly small farmers.

Statistics show that from the districts of Alytus, Varena, and Lazdijai 4,500 persons were deported and 14,000 hectares of land left abandoned.

The deportation plan nevertheless was only 1/3 successful because large numbers of persons eluded the Bolsheviks.

The Bolsheviks were particularly disturbed that most of the men escaped, which meant more replacements to the ranks of the partisans.

(To be continued next month)

EXILES

by A. Valeška

Aboard The Kualoa

This is a brief sketch of Kualoa's cruise from Hilo, Hawaii, to Palmyra Island.

We left Hilo before dawn on June 17 for Christmas Island, the easternmost of the Line (or equatorial) Islands, lying just north of the equator. The distance is about 1100 miles and we encountered everything from flat calms to 40-mile gales of short duration. In general the seas were short and pyramidal and the currents, ranging from 1 to 5½ knots an hour, were generally unpredictable. The constant pitching sheared off two transom and one stem eyebolts and we had to rig rope backstays from our masts to keep them from whipping. We were driven westward and had to beat up to windward for five days before we located Christmas. Tary sighted it before dawn of the 19th day from Hilo, after we had sailed right into the Bay of Wrecks. The large scale chart is decorated with cute little sketches of wrecked ships, 8 of them, and the capitalized caption "This Bay Is Dangerous." We got out under power, circled the island and eventually anchored off the lagoon entrance opposite the village of London. The following morning we were piloted into the inner lagoon where we remained three weeks, resting, making repairs to the boat, fishing and exploring the island.

Let me explain that the Line Islands are seldom visited. The Australian Government operates a copra plantation on Christmas Island. An Australian company does the same on Fanning and Washington. Palmyra is American and part of the City and County of Honolulu. There is one supply ship from Suva each six to nine months to the British islands. Palmyra has a plane once a week and a small Army freighter each 30 to 60 days, depending on the amount of freight accumulated. Outside of an occasional yacht, like ourselves, the British-owned islands are cut off from the rest of the world, with the exception of Ham radio operators. There is a commercial cable relay station on Fanning, handling messages from Vancouver to Sydney. Visiting yachts are asked if they mind carrying the mail, so Kualoa ran the mail from Christmas to Fanning, to Washington and to Palmyra for transmission to Honolulu. Island folk get busy writing letters the moment an overseas yacht pulls in.

We left Christmas on the morning of July 25th carrying mail, stores and jeep parts for the District Officer on Fanning. Our departure was characterized by running aground four times because the harbor and channel are silting in rapidly. The U.S. Air Force had a 1000-foot turning basin here, but it would be hard to find it now. The sea-road to Fanning was smooth and the breeze was fair. The first day's noon sight showed that we had lost 20 miles to westerly drift, so we altered our course accordingly. The second noon, our position was 20 miles northwest of Fanning so we knew we had missed it. Scanning the skies, I saw the green lagoon reflection on clouds southeast of us and knew that was Fanning. We came about under motor and sails. At dusk Tary sighted the tops of palms just before rainsqualls blotted out all visibility. But we had taken our bearings and continued under power. Our masthead and spreader lamps were on and soon from the blackness of a dark shore we saw the answering gleam of lights. We motored shoreward with Tary using the sounding lead from the forward deck. At 8 fathoms we let go our anchor, launched the dinghy and rowed ashore to learn that we had dropped our hook at Whaler Anchorage and that English Harbor was some five miles down the coast. We were off the Cable Station. Next morning we went in on the 5½ knot current through the channel into English Harbor, where we were given royal welcome, invited to dinners and parties. The Plantations on these islands are worked by Gilbertese, who are here on contract mostly from Makin and Tarawa in the Gilbert Islands. There are about 25 white Australians on Fanning Island. We intended to stay two weeks but remained over a month. We found a lovely quiet cove in the

lagoon called Tiahenga, where we careened our boat, repainting the boot-topping and the hull. We fished, collected shells, explored some old Tongan ruins and had picnics with cable station people on various outlying points of the atoll. Time passed swiftly and soon we knew we had to sail again.

We departed at dusk on August 30, carrying mail to Washington Island which lies between Fanning and Palmyra. There is only one white man on Washington with about a hundred Gilbertese. The island lies 75 miles from Fanning, but we sailed 8 days and covered 625 miles before we sighted Washington Island. The east and west currents rub elbows along this island. It rained for days and the sun was obscured most of the trip, making solar navigation impossible. Dead reckoning was useless in the currents and counter-currents. At last at dusk on Sept. 10 Tary sighted the island from the masthead, and we swung on a course for it. At 11:30 P.M. we anchored in four fathoms and a beacon was lighted for us on shore. By 4 A.M. we were adrift. Our anchor had lost a fluke, and the island was four miles away. We motored back and a surfboat was launched from the beach to show us the proper anchorage. We reanchored with another hook and Lorna and I went ashore, leaving Tary in charge. We were welcomed heartily, turned over the mail, had a shower and breakfast and made arrangements for gasoline. Then we saw that Tary was adrift on the Kualoa and that the surfboat had gone out to help. Soon she motored back into position and reanchored. An hour later she was loose again and I decided to go out with the cans of gas. The swells were nasty now and we got wet going out. I ordered the boat back to pick up Lorna and the balance of the gas cans. We had lost all our heavy anchors and 200 feet of chain. By now the sea was a boiling cauldron and I was worried, so Tary and I motored and sailed away from the

(Continued on Page 15)

Dawn

Already the dawn is pale-blue, decked with the rays of the sun, reddening and burning, like those maidens' faces when under their windows neigh the steeds of their gallants. Here is the sun herself rising. Welcome summer morn! Wrapped in the most splendid robes of golden red the sun passes across the heavens like a beautiful queen. The flower bends her head, the birds herald the joy. To these she smiles, veiling her face with a thin muslin. Welcome sun bringer of the day! Who does not treasure the gold of your pretty eyes? The grasses long for you, and the dew is wont to cry. The glass of the sea mirrors this empress's beaming face. There! the forest edges loom red with gladness. Only the pale ladies hide their faces from you!

MAIRONIS

NEWS

Methodist Bishop Oxnam writes in Look Magazine (Oct. 11): "It is a striking and significant fact that communism has been unable to take foot in Protestant countries. No Protestant land is seriously infiltrated by communism. Why?"

Master Oxnam might enlighten himself by looking at his geography, besides acquainting himself with economic and political factors that inspire communist infiltration. In the course of his first year's study he will notice that both Latvia and Estonia, Protestant countries, are now almost wiped out by communist forces, forces that are remarkably impartial as to what religion they attack, regardless of its so-called intrinsic virtues.

Master Oxnam continues, "Today, Protestant Australia and Protestant New Zealand are not threatened by communism."

But His Excellency quits in the middle of the stream. Consider the other remote places on the globe where communism hasn't succeeded in gaining a foothold. Is it Protestantism that protects them?

"In building this society (free of communism)," he goes on to say, "Protestantism, fortunately, is not encumbered by vast possessions. It is not a great land-holder in European countries."

What's the point here? and who or what are these land-holders and possessors of great riches? Are propertied interests encourageable to communism?

To conclude, Bishop Oxnam's position is rather shaky and short on logic and facts; and beneath it all is an ulterior anti-Catholic purpose.

Dallin in The New Leader: "Estimates as to the total number of prisoners in the Soviet slave camps are included in some of the statements (in Matthew Woll's SLAVE LABOR IN RUSSIA); they vary from 6,000,000 to 15,000,000. Vladimir Petrov, a Russian engineering student, quotes an NKVD source for his statistics: 8,000,000 to 10,000,000 in 1941. For 1938 Boris Filistinsky furnishes the following data from NKVD documents: about 6,000,000 confined in the 'labor camps' and from 14,000,000 to 15,000,000 deported and resettled. Matthew Woll estimates the total number at between 10,000,000 and 15,000,000."

October 15 all the principal news agencies carried an item that two American officers, Lieutenant Higgins and Alfred J. Bielskis were released by Russian authorities in Berlin, after having been detained for 12 hours without food or drink. The two officers driving in a Jeep, lost their way in fog and crossed into the Russian zone.

Alfred J. Bielskis is son of Dr. and Mrs. J. J. Bielskis, Consul of Lithuania. He was a cadet in V. M. I. (Virginia Military Institute, Lexington, Va.). Four years ago he entered the U.S. Army and was assigned to duties with the Army of Occupation in Germany. His parents

just received a letter from him, informing them that in the first days of November he is leaving for the States and that several weeks later he will be home.

Miss Stella Shimkus became the bride of Mr. Leo Cormier at St. Casimirs Church. The bride wore a traditional white gown of marquisette and lace, with a sweetheart neckline, tight fitting bodice and a full circular skirt with insets of marquisette and lace. She wore pearls at her neck, long lace gloves, and carried a shower of white roses. Her tulle fingertip veil fell from a crown trimmed in lace. Her maid of honor, Miss Ruta Kilmonis, wore a gown of pink satin and carried red roses. Her two attendants, Miss Agnes Naginis and Miss Loretta Barkauskas, were in similar gowns of white and lavender taffeta and carried roses. Flower girl Miss Zaikis, was in yellow. Best Man, George Barkauskas, and ushers, William Domminish and Eddy J. Barkus, were in formal attire. A reception for 125 people was held at the home of Mr. Barkauskas. The couple received many lovely gifts for their future home. We wish them much happiness and luck in their new life together.

October 11, 1949 was an important day for Los Angeles. It was the day of renaming the Municipal airport to **The International Airport**.

On that day many high-ranking municipal, county, state and federal officials, prominent civic leaders and foreign government representatives gathered at the airport for the impressive ceremonies. Mr. Del Rentzel, National Director of the Civil Aeronautics flew here from Washington, D.C. to officiate. In his speech, presenting the certificate to the port authorities, Mr. Rentzel explained that it is not a matter of a change in name. It means that the Los Angeles municipal airport has met with all the necessary requirements; it has runways sufficient in number, width and length to accomodate planes that make long non-stop domestic flights; that terminate international flights, and that make first class transoceanic flights, and all other necessary facilities for transcontinental aviation.

At those important ceremonies Lithuania was represented by Consul and Mrs. Bielskis. The Consul invited Miss Viola Mae Swyt of Beverly Hills to appear in Lithuanian national costume and to participate with other young ladies representing various other countries.

During the ceremonies, the young ladies in their respective national costumes walked across the stage, introduced themselves through the microphone and stated which country they represented. Our beautiful Viola Mae did very well.

Sometime later, all the costumed young ladies were taken to a four-motored plane and taxied in front of the reviewing stand. As they emerged from the plane one by one, Mayor Bowron met and greeted them individually, inquired about their trip and the country. The young ladies presumably had just arrived from their respective countries. Later the girls were returned to the huge plane and were taxied away.

All those colorful ceremonies were broadcast on the radio and were also televised.

Again it must be asserted that Lithuania was well represented at this ceremony.

Rev. George Jonaitis, Major U.S. Army, retired, still is nursing his wounds of the first World War. He is basking in the sun at Tucson, Arizona. Our good ex-chaplain in April, 1950 will celebrate his seventieth birthday, and in May of that same year he will observe his fortieth anniversary of priesthood. His numerous friends will remember those dates.

Consul and Mrs. Bielskis are vacationing in their mountain lodge in Idyllwild. Incidentally, it is at this mountain resort that our group of dancers, under the direction of Lucille Zaikis, participated in a program sponsored by the University of Southern California.

A Lithuanian-English dictionary has been published in Munich, Germany (1948) by Me-

čys Sutkevičius. The work of a single lexicographer, Vilius Peteraitis, it contains many new entries and foreign words that have found their way into the Lithuanian vocabulary. Although the dictionary is by no means comprehensive, it is an excellent supplement to the obsolescent compilation of Lalis, whose work appeared in several editions in 1911 and 1915. Definitions are mostly by synonym, and there are no etymologies, but there is some explanation of idiomatic phraseology. Whatever the dictionary's failings, it is an invaluable aid to the translator, who can no longer depend on the outmoded Lalis dictionary.

The influx of Lithuanian students into the U.S. in recent months has brought up the matter of reinstituting courses in Lithuanistics for those who may wish to continue their studies in this field. Both new and old students are being sought. The proposed courses would be given at some suitable university. At present no university in U.S. has a department of Lithuanistics. Interested persons are directed to communicate with: K. Ostrauskas, 1383 Madison St., Brooklyn 27, N. Y.

The monumental HISTORY OF LITHUANIA by A. Sapoka is to be published in a new edition by the Patria Press in Germany. The first volumes are expected to come off the presses in four to six weeks.

Winchell in the Herald Express: "Prof. Geo. P. Baker, the famed drama dean, was approached by a freshman on the campus. He said: 'What's your guess on Satdee's game with Michigan? You don't think we'll do too bad, do you?'

'Don't you mean badly?' corrected the prof. 'What's the diff,' said the frosh, 'you know what I mean.'

'An l-y can make quite a difference,' persisted the dean, pointing to a shapely co-ed. it makes a difference whether or not you look at her sternly - or at her stern!"

(Continued from Page 14)

island. When we saw the surfboat leaving the shore we came in close to avoid the long row out, but the sea was breaking almost a mile out. The surfboat almost broached and Lorna came aboard soaking wet. We waved farewell and set our course for Palmyra, some 120 miles northwest, at 1:30 P.M. on Sept. 8.

There was little wind when we left and it kept dying down as we sailed along. By noon next day we had made only 20 miles, so we started our motor and finished the next 100 miles under power. Tary sighted Palmyra from the masthead some 22 miles away and we were right on the course. We entered the long channel, ghosted to a pier where weed bushes were hanging down to the water and tied up. There was no life stirring. Everything had an aura of desolation and decay. Fungus and mold was rapidly eating away all unpainted wood. The place looked abandoned. Then an old jeep rattled up and we were greeted with explanations that the settlement had been concentrated inland near the air field. There are 60 people here maintaining the air strip and beacons.

The Kualoa's next jaunt will take her to Canton Island

Vytautas Brazevičius

DIDZIULIS PARAPIJOS METINIS KONCERTAS
IVYKS SEKMADENI, LAPKRICIO 20 D. 1949 M.
AMERICA MASONIC HALL
225 N. VERMONT AVE., LOS ANGELES

KONCERTO PROGRAMOJE DALYVAUS:

Soliste Florence Korsak, muz. A. Kuciunas, parapijos choras, vedamas A. Skridulio,
ir Tautiniu Soku Grupe, vadovaujama L. Zaikienes.

PROGRAMOS PRADZIA 4 val. p.p. SOKIAI - 6 val. p.p.

Virtuve veiks nuo 1:00 - 10:00 p. p.

IEJIMAS \$ 1.00 Kviečiami visi lietuviai ir jų draugai dalyvauti

FRANK RACKUS

Licensed Real - Estate Broker

Sales Exchanges Homes Income Properties
759 North Virgil Los Angeles, 27
Phones: Office-NOrmandy 2-9803, Res.-Citrus 3-8419

VALUSKIS THEATRES

BUENA PARK, CALIF.

and

2252 E. Segundo Blvd.
WILLOWBROOK, CALIF.
Tel. Nemark 1-5044

J. J. BAKUS & JOE BULAT

LITHUANIAN REAL ESTATE BROKERS

Homes - Income Property - Loans
Multiple Listing Service

4728 So. Normandie Los Angeles 37, Calif.

Office: AXminster 7900 Res.: PLeasant 6590

LITHUANIAN REALTY CO.

The Agency of Dependable Service

REAL ESTATE — LOANS & INSURANCE

CHAS. LUKSIS, Manager

710 NO. VAN NESS AVE. HOLLYWOOD 38, CALIF.

Bus. Phone GLadstone 5250, Res. Phone HUDson 2-8207

YOU ARE CORDIALLY INVITED TO ATTEND

LITHUANIAN FOLKLORE PROGRAM

AT THE INTERNATIONAL INSTITUTE

SATURDAY, NOVEMBER 5, 1949, 7:30

435 So. Boyle Ave., Los Angeles, Calif.

ATLAS PAINT & WALL PAPER STORES

ATLAS - DUTCH BOY - DU PONT PRODUCTS - WINDOW SHADES - GLASS - LINO-
LEUM - FLOOR SANDERS FOR RENT - WATER HEATERS - ASPHALT & RUBBERTILE

C. J. Winnaman

2526 W. Washington Blvd.,

Los Angeles 16, PA. 3151

11014 South Main Street,

Los Angeles 3, PL. 5-0757

9740 Washington Blvd., Culver City

KALIFORNIJOS LIETUVIS
9204 S. Broadway,
LOS ANGELES 3, CALIFORNIA

POSTMASTER — If undeliverable, as address-
ed, for any reason, notify sender on Form
3547, postage for which is guaranteed.
Return and forwarding postage guaranteed.

Mr. Joe Kasputis
7605 S. 22nd Ave.
Kenosha, Wis.

